

ההסתדרות הכללית של העובדים העברים בארץ ישראל
אחוד הקבוצות והקיבוצים
כפר הנשיא

דברי הכפר

ט"ז ניסן תשי"ב

11.4.52

מס. 1

הנסיון השני

אחרי הפסקה ארוכה, אנו שוב מוציאים עלון.
העלון הראשון, אחרי חיים של ששה חדשים, נכשל אך ורק
מסיבה אחת - החברים לא השתתפו בהוצאתו. הפעם
בכוונתנו להוציא כל שבועיים דפים לאינפורמציה.
אין אנו מעמידים לפנינו מטרות גדולות. נהיה די
מרוצים אם נוכל, כל שבוע שני, למסור לחברים על
המרחש במטק ובחברה. אם יעלה בידינו להכניס דברים
כלליים, תרומות החברים, תהיה גם זו לברכה.

מפעם לפעם, נוציא עלון מיוחד, מוקדש לענינים
כלליים, הקשורים לבעיות התנועה הקיבוצית בכללה,
או לבעיות משקנו בפרט. הנסיון השני תלוי בכם. בלי
השתתפותכם ועזרתכם לא נצליח, ונשאר חוב בלי כלי
בטוי חברתי. אנו תקווה שזאת הפעם, העלון יארין ימים
וייהפך לבטאון החברה ממש.

במשך

בפלחה: - ששחי הפלחה מהווים אימפריה די רחבה.
אדמותינו נמצאות בחלסה, מגידו ובבית, ועובדה זו
מקשה מאד על כל עבודתנו. לא קל לארגן ענף כשהמרחק
בין הסדות כ-80 קילומטר.

תבואות החורף שזרענו הן כדלקמן: בלג'ון
(מגידו - חסה 220 ד', שעורה 655 ד', טבולת טועל
95 ד', בקיה לגרעינים 260 ד'. בחלסה - בקיה
לגרעינים 110 ד', בקיה לחציר 845 ד', חלבה 95 ד',
פול 140 ד'. בבית - תחמיץ תרפי 240 ד'.

בלג'ון, הבקיה לגרעינים שזרענו בהתקשרות
עם ארגון הזרע, עלתה יפה. את השעורה זרענו בשתי

חלקות; החלקה העליונה השתכללה ויש כל הסיכויים ליבול טוב. החלקה השניה סובלת מעודף רסיבות, גם החיטה הנרסית סובלת מרסיבות, אך יש עוד סיכויים ליבול בינוני.

כל שטחי חלסה עומדים תחת מים. החציר, הבקיה, והחלבה סובלות קשה, וסיכויים ליבולים טובים די קלושים. הבקיה לחציר עומדת יפה ובהמשך התקופה החמה, היבולים יהיו טובים.

התחסיץ החרפי טורענו בג' עונה ב' סובלת מעודף רסיבות, ויש מחלת כתמי מוקולדה בפול. כנראה נוריד רק סון לדובם במקום סני סון.

בגלל הגשמים לא יכולנו לעלות על השטחים שנועדו לתבואות קיץ, ולכן אנו מפגרים בכל התכנית. עד כה קלטרנו רק כ-500 ד'. היות ואין בידנו קולטיבטור מתאים להכנה, טרם בצענו את הפעולות הדרושות. השטחים עדיין סלוכלכים. מכיון שלא עלינו על הסדות בזמן, בעלייתנו עכשו אנו עלולים לקלקל בכידת מה את הרכב הקרקע. מכל זה ברור שלא נוכל לבצע את תכניתנו במלואה, ונצטרך להכין את השטחים אשר עוד לא זרועים, לכרב.

יוחנן ט.

במספוא: - קצרנו עד כה 55 ד' סבלת מועל, כ-20 ד' תלתן. כעת אנחנו מספקים כסון וחצי תלתן ליום. שחלנו 20 ד' סלק לפני חדשים, ובקרוב נזרע 28 ד' חסניות, ועשרים ד' תירס. בעוד מעט נקצור 250 ד' תחסיץ. יש עכוב בחסניות במנסורה בגלל הסחף, שנגרם ע"י השטפונות, והבוץ בשטח.

סאיר ר.

בגן הירק: - התחלנו להוריד 4.5 ד' בצל ירוק. בדרך כלל, הגשמים השמידו את עבודתנו. הצנון, החסה, העגבניות, הקישואים, וגינת הבית נכשלו לגמרי, ונהפוך את הכל לגן אביב. הגן יהווה 50 ד' תחת השקאה. כעת אנחנו ממשיכים בזיבול. השבוע זורעים 15 ד' תפוחי אדמה, אם כי כל הסידורים להשקאה טרם מוכנים. יתר התכנית היא ל-10 ד' עגבניות, 10 ד' מלפפונים, 5 ד' גזר, 4 ד' חצילים ו-9 ד' מלפל.

הבעיה העקרית אצלנו היא טיב האדמה שהיא יוצאת מן הכלל קשה ומתהדקת אחרי כל עיבוד. אנחנו צריכים

סרקסור קל, רק בשביל הגן, עם מערכת כלים. אחרת לא
נוכל לסדר את כל העבודה בזמן הנכון. הבעיה השלישית
היא חסר חבר עובדים קבועים ומנוסים, כי אין עוד
אצלנו מי שבאמת יודע את המקצוע.

דן ר.

ערוגות מפולסות: - השאלה של ערוגות מפולסות כאד
מסובכת. אף אחד אינו יודע אם הנסיון יצליח או לא,
והקשיים רבים. בגלל היבליט בשטח יש פקפוקים אם אפשר
לעשות ערוגות לפני הכנת הקרקע ע"י חריש עמוק. הבעיה
השניה היא שהמים עומדים גבוה מאד באדמה. לפי הצעת
ועדת המשק של האחד, נכין 200 ד' להשקאה פתוחה
ונזרע שם אספסת לגרעינים. בינתיים בכוונתנו להתחיל
בערוגות השנה וכבררים את הענין הלאה.

יצחק פ.

כרם ומטעים: - שטח הכרם הוא 35 ד' בהם שתלנו 7000
נפנים, אשר מתפתחים יפה. זרענו 20 ד' מלכת לרמים
על 4 כנות, 10 ד' מדלין על 2 כנות, 4 ד' שסלה על
2 כנות, וזונם אחד מוסקס המבורגי שחור. אנחנו עוסקים
עכשו בהשגת דחפור לעשיית תעלות לצנורות השקאה פנימיים.

כמו כן נסענו 20 ד' תפוחים, 1200 שתיל של
שלושה זנים, 700 שתיל גרנד אלקסנדר, 400 שתיל מלכת
רנסיים, ו-100 שתיל יונתן. גמרנו את העיבוד הראשון
ואנחנו ניגשים לעבודת ההשקאה. הקו הראשי כבר כניע
לכרם, אבל אנחנו עוד צריכים להכניס את האינסטלציה
הפנימית.

גור ש.

במדגה: - עברנו שנה קשה מהרבה בחינות ובשטחים רבים
ידנו היתה כבולה. (נציין לכסל חסר חלוקת מים מסודרת
עוד נחוץ היה להעביר מים דרך שלוש ברכות בכדי לכלא
רביעית. מצב כמו זה מנע כמובן אפשרות של זיבול מסודר.
מלבד זאת לא עמדו לרשותנו כל ברכות שרות, ז.א.
ברכות קטנות, אשר בהן אפשר לאכסן שאריות מברכות
מורקות או ניתן לרכז בהן דגיגים לשם מלוי מחדש של
ברכות. מצב זה הכביד עלינו מאד והיה צורך לחבל תחבולות
שונות בכדי להתגבר על ליקויים אלה. כמובן שבכל אלה
היה כרוך הפסד של ימי גידול והרבה עבודה מיותרת.)
לכן היתה חשובה לבנו מרוכזת - מלבד לעבודות השותפות -
לחיסול כל אותן הפרעות שציינו לעיל, ועם פתיחת

תעלת הניקוז הצפונית נוכל בפעם הראשונה להפעיל את השטח כלו.

אך גם מבחינת "האוכלוסיה" לא חסכנו דאגה ומאמצים על מנת להתחיל את העונה הזאת באופן יותר מוצלח מאשר בשנה שעברה, עת שרוב רובו של הדגים אשר החזקנו בברכה של כפר בלום הושמדו. הקדשנו שטח רציני למדי לאיסוף דגים. לקראת החורף העברנו אותם לברכה מוגנת יפה ע"י רישות מפני הצפורים אשר בעונת החורף מציפות בהמוניהן את מחסני הדגים ובאין שפירה, מסוגלות אפילו להוריקן. כך שלפי מיטב ידיעתנו, נוכל לקסוף את פרי מאמצינו, כשנחלק לכל הברכות מספר המלא של דגים ואולי ייסאר גם עודף לעונה הבאה. צבסנה שעברה פקד גל של כסלונות בהסלה את מרבית ממסקי הארץ ואף לא דלג על הותיקים ומנוסים ביותר, כך שנוצר מחסור כללי וחמור בדגים. גם בסביבתנו הקרובה המצב היה עגום למדי, מסקי ההר לדוגמה אשר עכשו היו צריכים למלא בפעם הראשונה את ברכותיהם לא יוכלו לעשות זאת מחמת חסר דגים.

לנו במקרה או שלא במקרה, ההצלחה האירה פנים והיפקנו מהסלה אחת יותר ממחצית מליון דגים. גם בענין הכנת דגי-אם דגלנו בסיסמה של "בסחון מעל הכל" והודות לכך אנחנו גם בשטח זה עומדים כיום על בסיס איתן. מספר הדגות שלנו עולה על זה של שני מסקים שכנים ביחד, בו בזמן שהשטח שלהם הוא גדול פי שלוש! הנסיון של אחרים לימר שבשטח זה יש לנהג בכובד ראש ואפילו כדאי להפריז, בכדי שלא לעמוד אחר כך בפני חסר ברירה שמאלץ להשתמש בחומר גרוע ובאיחור זמן.

לפני שבוע הוצאנו את כל הדגות והעברנו מין מין לברכתה (זכרים ונקבות) שם תישארנה עד לעונת ההסלה. בסיכום ניתן לאסוף בבסחון גמור שמבחינתנו נעשו כל ההכנות בכדי להתחיל את שנת הגידול על בסיס איתן אלמלא ... הענן הכבד הרובץ על הענף הזה בכל הארץ, ושמו: חוסר אספקת מזון וחמרי זיכור. כבר הינו עדים בשנים קודמות לקשיים ותקלות בשטח זה אלא שתמיד היה הפתרון נראה לעין. לא כן השנה. אין עדיין בפי הממשלה תשובה ברורה באיזו דרך בדעתה לפתור את הבעיה הזאת. בינתיים המלאי במסקים קטן או איננו בכלל.

בעיה לא קלה כזאת היא ענין התאמת מחיר התוצרת להתיקרות הייצור. (מחיר הכוספה עלה ב-120% עקב מצב

מעורפל זה עלינו להכין שתי תכניות אלמנטריות.

א. תכנית אשר תיקח בחשבון אספקה מסודרת פחות או יותר. תכנית מעין זו צריכה להיות מבוססת על אינסון-סיביות מקסימלית, גידול ומכירת עודף של דגים, כמו כן אימון מעורב; ז.א. שני גידולים בעת ובעונה אחת (שיטה אשר אמנם מרבה עבודה אך מעלה את היכול ב-20%). תכנית זאת דורשת חבר עובדים מנובש וקבוע והקפדה מיוחדת על ביצוע העבודות בהתאם לתכנית, בזאת ערכה וחשיבותה.

ב. תכנית זאת תצטרך לקחת בחשבון ליקויים בהספקה סדירה במידה זו או אחרת. כמוכך שלתכנית כזאת יהיה אופי אקססנסיבי. היא תהיה זקוקה למספר דגים הרבה יותר קטן ובהתאם לכך להרבה פחות עבודה.

חבר העובדים צריך להיות מורכב מ-3-4 חברי מסק ויש צורך להדגיש כי השנה יהיה צורך הרבה יותר גדול בסמירה בלילות עם כל הכרוך בכך והדבר דורש גישה כנה ואחראית מלבד מידה גדושה של חוש. אין סעם לחזור ולהדגיש את חשיבותו של כלי רכב מיוחד לענף.

נסיים בהבטחה שמלבד חבר אינפורמטיבי גרידה, בדעתנו גם להביא קסעים בעלי תכן עיוני יותר, בכדי להחדיר את הכרת הענף הזה גם בקרב כל אותם החברים, אשר בגלל רחוק המקום נבצר מהם להכירו מקרוב. עובדי הסדנה.

במזכירות

רות וקסלר מהנוער בקשה מאתנו לקבל את אחיה לגן, היות / חולה וצריכה להיכנס לבית חולים. הילד שהוא בן חמש היה בדפנה עם האמא. החלטנו לקבל אותו לחודש ימים ואם הוא מתאים, להחזיק אותו בגן.

הוחלט לתת לנינה חודש ימים חופש בכדי לבקר את החולה באנגליה. תוך הדיון הודגש שבעתיד על המזכירות להיות הרבה יותר זהירה בקשר עם נסיעות לחוץ לארץ. דמי הנסיעה עלו עד כדי כך שרק בקושי רב מאד נוכל למצוא את הכסף הדרוש וזה רק למקרה הדחוף ביותר.